

Szkolny Program Profilaktyki Szkoły Podstawowej nr 3 im. J. Ch. Ruberga w Lędzinach

Na lata 2013 - 2016

Rok szkolny 2013/2014

Rok szkolny 2014/2015

Rok szkolny 2015/2016

SPIS TREŚCI:

<i>I. Wstęp.</i>	<i>str. 3</i>
<i>II. Podstawy prawne programu.</i>	<i>str. 5</i>
<i>III. Diagnoza sytuacji dydaktyczno – wychowawczej w szkole</i>	<i>str. 7</i>
<i>IV. Wnioski z analizy.</i>	<i>str.10</i>
<i>V. Analiza wyników badań.</i>	<i>str.11</i>
<i>VI. Werbalizacja problemów występujących w szkole.</i>	<i>str.13</i>
<i>VII. Zalecenia dla Szkolnego Programu Profilaktyki.</i>	<i>str.15</i>
<i>VIII. Procedury oceny skuteczności programu.</i>	<i>str.16</i>
<i>IX. Cele Szkolnego Programu Profilaktyki.</i>	<i>str.17</i>
<i>X. Zadania Szkolnego Programu Profilaktyki.</i>	<i>str.18</i>
<i>XI. Strategie profilaktyczne.</i>	<i>str.19</i>
<i>XII. Struktura i treści Szkolnego Programu Profilaktyki.</i>	<i>str.22</i>
<i>XIII. Ewaluacja Szkolnego Programu Profilaktyki.</i>	<i>str.27</i>

***„Przedmiotem profilaktyki może być każdy problem w odniesieniu do którego odczuwamy potrzebę uprzedzającej interwencji oraz wobec którego można zastosować środki zaradcze.”
(Krzysztof Wojcieszek)***

I. WSTĘP

Współczesna szkoła to miejsce , gdzie uczniowie spotykają się z wieloma zadaniami. To właśnie one mogą powodować pewnego rodzaju lęki , obawy i trudności dzieci w przyjmowaniu odpowiedzialności nie tylko za siebie, ale także za innych. Na czas pobytu dziecka w szkole przypada intensywny rozwój indywidualny i społeczny. Dziecko musi odnaleźć się w grupie rówieśniczej, w zupełnie innych warunkach niż domowe. Szkoła jest miejscem aktywności dzieci – pierwszych sukcesów i porażek. To ważne miejsce dla ich rodziców, którzy weryfikują postępy dziecka ze swoimi oczekiwaniami.

Dziecku w zetknięciu się z nowymi wyzwaniami i problemami pomaga profilaktyka, która rozumiana jest jako proces wspomaganie człowieka radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu a także ograniczaniem i likwidowaniem czynników niekorzystnych dla zdrowia i życia człowieka. Efektywna profilaktyka realizowana jest we współpracy ze środowiskiem lokalnym, dlatego tak ważne jest włączenie rodziców do jego realizacji.

Program profilaktyki szkoły jest propozycją wprowadzenia do placówki konkretnych działań o charakterze profilaktyczno-wychowawczym. Program dostarcza wiedzę na temat prawidłowości rozwojowych, istoty zaburzeń i możliwości ich identyfikacji, oraz uczy umiejętności prostego zaspokajania potrzeb i radzenia sobie w sytuacjach trudnych. W zakresie wiedzy skierowany jest na dostarczenie

uczniom informacji dotyczących poszczególnych środków odurzających, istoty ich wpływu na fizjologię człowieka, etapów uzależnienia i różnic indywidualnych w tym zakresie.

Program kształtuje umiejętności skutecznego radzenia sobie z przeżywanymi trudnościami wynikającymi zarówno z problemów osobistych jak i interakcji rówieśniczych oraz zawiera informacje dotyczące instytucji działających w środowisku i niosących pomoc w rozwiązywaniu problemów.

Program profilaktyki stara się kształtować system wartości uczniów. Pokazuje, że wraz ze zwiększeniem swobody, wzrasta odpowiedzialność za swoje działania. Aby program profilaktyki przyniósł korzyści, konieczne jest ciągle aktywizowanie uczniów, włączanie ich do realizacji zadań zawartych w programie. W ten sposób uczeń wzbogaca swoją osobowość, podnosi poczucie własnej wartości i staje się asertywny.

Działania profilaktyczne stanowią wyspecjalizowaną część działań wychowawczych zawartych w szkolnym programie wychowawczym. Treści programu profilaktyki wynikają ze szkolnego programu nauczania.

Program profilaktyki szkoły jest skorelowany z podstawowymi dokumentami szkoły wyznaczającymi zakres działań edukacyjno – dydaktyczno - wychowawczych. Jest on realizowany przez nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły. Ważna rola rodziców dotyczy: opiniowania programu czy wyrażenie opinii na temat ewaluacji pracy profilaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły.

Obecny program profilaktyki powstał po ewaluacji zadań zawartych w poprzednim.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

1. Konwencja o prawach dziecka

Art. 33. (aneks): „Państwa – Strony będą podejmowały wszelkie odpowiednie kroki, w tym ustawodawcze, administracyjne, socjalne oraz środki w dziedzinie oświaty, w celu zapewnienia ochrony dzieci przed nielegalnym używaniem środków narkotycznych i substancji psychotropowych, zgodnie z ich zdefiniowaniem w odpowiednich umowach międzynarodowych oraz w celu zapobiegania wykorzystywaniu dzieci do nielegalnej produkcji tego typu substancji i handlu nimi.”

2. Konstytucja Rzeczypospolitej. Art. 72.

3. Kodeks postępowania karnego z dnia 6 kwietnia 1997 r. Art. 304.

4. Kodeks postępowania cywilnego, Art. 572 (Dział II, rozdział 2).

5. Ustawy i rozporządzenia:

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. Z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572; obowiązuje od 17 grudnia 2004 r.).
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity - Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473; z późn. zm.).
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity - Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109; z późn. zm.).
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tekst jednolity - Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55; z późn. zm. Ostatnia nowelizacja z dnia 8 kwietnia 2010 r. - o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 81, poz. 529).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 26 , poz. 226). Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 180, poz. 1493).
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485; z późn. zm.).
- Ustawa o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 23 lipca 2008 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 180 poz. 1108).
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17).
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2009 Nr 83, poz. 693)
- Rozporządzenie MEN z dnia 24 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2010 r. Nr 156, poz. 1047).
- Rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 228; poz. 1491).
- Rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228 poz. 1490).

- Rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. Nr 228; poz. 1489).
- Rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. Nr 228; poz. 1488).
- Rozporządzenie MEN z dnia 7 maja 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228; poz. 532).
- Rozporządzenie MEN z dnia 2 sierpnia 2013 w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych.

6. Programy narodowe i krajowe:

- Narodowy Program Zdrowia (2007 - 2015).
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (2006 - 2010).
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii (2006 - 2010).
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (2006 - 2016).
- Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV (2007 - 2011).
- Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego (2009 - 2013).
- Rządowy Program promocji zdrowia i profilaktyki problemów dzieci i młodzieży na lata 2013 – 2016.
- Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce (2008-2011).
- Rządowy Program „Bezpieczna i Przyjazna Szkoła” (2008-2013).
- Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży (2004 – 2014).
- Narodowy Plan na Rzecz Dzieci (2004 – 2012).

III. DIAGNOZA SYTUACJI DYDAKTYCZNO WYCHOWAWCZEJ W SZKOLE

Program Profilaktyki Szkolnej w Szkole Podstawowej nr 3 im. J. Ch. Ruberga w Lędzinach opracowany został na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji dydaktyczno- wychowawczej w szkole przy użyciu następujących narzędzi:

Badania były przeprowadzane przez cały okres w którym obowiązywał poprzedni program. Ostatnie z nich zostały przeprowadzone w II semestrze 2013 roku i zawierają dane dotyczące zachowania uczniów. Ankiety wypełniali nauczyciele (40 osób), uczniowie klas I V– VI (50 uczniów) oraz rodzice (50 osób).

- ankiety skierowanej do uczniów, nauczycieli, rodziców, której celem było zbadanie, czy uczniowie szkoły obiektywnie oceniają naganne postawy i zachowania.
- ankiety skierowanej do rodziców dotyczącej bezpieczeństwa w szkole. Badania zostały przeprowadzone w II semestrze roku szkolnego 2012/2013 roku wśród rodziców uczniów klas IV – VI w celu pozyskania informacji na temat zjawisk, które ich niepokoją i dotyczą bezpośrednio dzieci.

Pozostała dokumentacja wykorzystana w konstruowaniu Szkolnego Programu Profilaktyki:

- dokumentacja z uczestnictwa w realizowanych dotychczas programach profilaktycznych w szkole,
- dokumentacja dotycząca interwencji wychowawczych – dokumentacja pedagoga szkolnego, wychowawców, wpisy do dzienników szkolnych dotyczące kontaktów z rodzicami,
- analiza osiągnięć szkolnych – na podstawie klasyfikacji końcoworocznej w roku 2012/2013,
- analiza wyników próbnych sprawdzianów w roku szkolnym 2012/2013
- analiza wyników sprawdzianu szóstoklasisty w roku 2012/2013,
- analiza frekwencji za rok szkolny 2012/2013,
- ilość ocen niedostatecznych z poszczególnych przedmiotów.

Program profilaktyczny szkoły przez cały okres realizacji w latach 2010 – 2013 uległ ewaluacji. Jej zadaniem było ulepszenie tego programu. Zespół ds. profilaktyki nadzorował wdrażanie tego programu jak również organizował cykliczne spotkania w celu przeprowadzenia bieżącej ewaluacji. W każdym semestrze sporządzane było również sprawozdanie semestralne w formie pisemnej. Wnioski, które zostały wyciągnięte były przedstawiane podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej i poddawane dyskusji. Opinie jakie zostały wyrażane przez Grono Pedagogiczne zostały każdorazowo uwzględnione w dalszej pracy. Prowadzone na bieżąco działania takie jak: kontakty z rodzicami, nauczycielami, uczniami, specjalistami z gabinetu pomocy psychologiczno – pedagogicznej, policją, sądem i wszystkimi instytucjami pomocowymi pomogły w lepszym diagnozowaniu środowiska szkolnego. Ze względu na wzrost sytuacji problemowych pojawiających się w placówce wszystkie cele traktowane były w sposób priorytetowy.

Przez okres ostatnich trzech lat były to następujące cele:

- Wzmacnianie poczucia własnej wartości – integracja społeczności szkolnej.
- Propagowanie zdrowego stylu życia.
- Przeciwdziałanie zachowaniom niewłaściwym.
- Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym.
- Realizacja obowiązku szkolnego.

Na bieżąco był prowadzony comiesięczny monitoring polegający na sumowaniu uwag pozytywnych i negatywnych w klasach IV – VI. Ich wyniki zestawiane były w formie tabeli i umieszczane w widocznym miejscu na korytarzu szkolnym. Uczniowie na bieżąco mieli możliwość śledzenia wprowadzonych informacji, które wpływały na środowisko szkolne w sposób mobilizujący i motywowały do rywalizacji pomiędzy klasami. Działania te przynosiły zamierzone efekty po przez spadek zachowań negatywnych. Ponadto na bieżąco przeprowadzano liczne rozmowy z uczniami na temat zachowania, problemów szkolnych i nie tylko. Realizowane lekcje wychowawcze poruszające tematykę przemocy i agresji, czy też uzależnień były ważnym punktem realizacji działań zawartych w programie. Dzięki informacjom uzyskanym od: nauczycieli, uczniów i rodziców i wykorzystanym narzędziom takim jak: ankiety, konkursy, testy uzyskano pełną informację na temat wdrażanych celów. Większość z nich przyniosła pożądane efekty, nie wszystkie jednak udało się zrealizować. Badania ankietowe anonimowe przeprowadzono w trzech grupach, wśród: rodziców (50 osób), nauczycieli (40 osób) oraz uczniów (50 osób).

Na podstawie ankiet można stwierdzić, że osiągnięto większość planowanych efektów działań profilaktycznych. Po analizie ankiet i dokumentacji opracowano słabe mocne strony programu profilaktycznego:

Do zadań, które przyniosły słabe efekty należą:

- a) Brak nawyków kulturalnego zachowania się w szkole i poza nią.
- b) Nie przestrzeganie norm i zasad w szczególności w czasie przerw.
- c) Pojawienie się miejsc w których uczniowie nie czują się bezpiecznie. Najczęściej są to zdaniem uczniów toalety (60%), zaś zdaniem nauczycieli szatnie (37,5). Rodzice nie zauważają takich problemów.
- d) Zbyt duży hałas podczas przerw, który w szczególności przeszkadza nauczycielom (98%) i uczniom (46%). Rozwiązaniem tej sytuacji problemowej zdaniem ankietowanych byłoby większe egzekwowanie kar za zachowanie.

- e) Negatywne zachowania, takie jak: bójki, zastraszania, wymuszenia, kradzieże. Tutaj każda z ankietowanych grup ma inne zdanie na ten temat, a mianowicie wśród rodziców nie pojawia się znaczny niepokój. 8% rodziców zauważa problem bójek oraz zastraszania. Nauczyciele zwracają tutaj uwagę na średni stopień niepokoju związany z zastraszaniem (37,5%), mały z wymuszaniem (35%) i kradzieżami (50%) pojawiającymi się na terenie szkoły. Zdaniem uczniów problemem są tutaj bójki (45%), które uklasowały się na średnim poziomie, jak również małym problemem są dla nich wymuszenia (35%), jednakże zdaniem naszych uczniów problemem o dużym nasileniu są kradzieże, które pojawiają się na terenie placówki. W związku z różnorodnymi negatywnymi zachowaniami i sytuacjami, jakie pojawiły się na terenie placówki jedną z najczęściej pojawiających się propozycji było wprowadzenie monitoringu (60%) na terenie szkoły. Była to najczęściej pojawiająca się w tej kwestii propozycja. Na kolejnych miejscach znalazły się: stosowanie kar statutowych oraz zwiększenie ilości pkt. minusowych.
- f) Każda z grup zauważyła, iż w dalszym ciągu należy przekazywać informacje uczniom na temat profilaktyki w różnorodny sposób. Zdaniem ankietowanych powinno się to robić poprzez zwiększenie ilości zajęć profilaktycznych prowadzonych przez pedagoga/ psychologa, jak również należy zwiększyć ilość przedstawień teatrów profilaktycznych, którego odbiorcami byłaby cała społeczność szkolna.

Mocne strony programu profilaktycznego to:

- a) Cała społeczność szkolna zna program profilaktyczny obowiązujący w szkole.
- b) Prawa i obowiązki ucznia są przestrzegane.
- c) Uczniowie czują się bezpiecznie na terenie szkoły.
- d) Sytuacje problemowe jakie zdarzają się na terenie placówki w większości są zgłaszane wychowawcy klasy (60%), pedagogowi/ psychologowi i dyrekcji.
- e) Uczniowie potrafią się komunikować i reagować na negatywne zachowanie.
- f) Uczniowie nabywają prawidłowych nawyków higienicznych i zdrowotnych.
- g) Uczniowie zauważają możliwości poprawy bezpieczeństwa w naszej szkole.

IV. WNIOSKI Z ANALIZY

Podstawowym celem badań było zebranie wiarygodnych informacji dotyczących występowania i rozmiarów takich zjawisk jak: agresja i przemoc wśród dzieci młodzieży, trudności szkolne, brak troski o własne zdrowie oraz używanie substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, papierosy i in.).

Dzięki badaniom przeprowadzonym wśród uczniów, rodziców i nauczycieli uzyskaliśmy informacje dotyczące:

- przyczyn i objawów zachowań agresywnych,
- umiejętności wskazania zachowań nagannych,
- problemów z realizacją obowiązku szkolnego,
- kontaktów uczniów z papierosami,
- problemów i trudności szkolnych,
- przyczyn i objawów zachowań agresywnych ,
- bezpieczeństwa w szkole.

Wnioski po ewaluacji:

1. Opracowanie nowego programu profilaktycznego na lata 2013 – 2015 z uwzględnieniem słabych i mocnych stron.
2. Podejmowanie przez szkołę działań organizacyjnych i profilaktycznych zapewniających uczniom bezpieczeństwo.
3. Monitorowanie postępów realizacji w/w programu.
4. W ramach zajęć lekcyjnych, godzin wychowawczych oraz zajęć pozalekcyjnych należy realizować cele szczegółowe zawarte w programie wychowawczym.

V. ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego i przeprowadzonej diagnozy dokonano identyfikacji niepokojących objawów w dwóch obszarach:

1. Naruszenia dyscypliny szkolnej – absencja szkolna, wagary, spóźnienia, łamanie regulaminu szkoły.
2. Zachowań dysfunkcyjnych w środowisku uczniowskim – przemoc rówieśnicza. .

Identyfikacja niepokojących objawów	Werbalizacja problemów szkolnych
<p>1. Wskaźniki naruszenia dyscypliny szkolnej:</p> <ul style="list-style-type: none">• opuszczanie pojedynczych lekcji, niska frekwencja uczniów• wagary• spóźnienia• niska frekwencja uczniów. <ul style="list-style-type: none">• nieprzestrzeganie norm postępowania w stosunku do kolegów, nauczycieli i pracowników szkoły	<ul style="list-style-type: none">• łamanie dyscypliny szkolnej• ucieczka przed odpowiedzialnością• lęk przed szkołą, oceną, nauczycielem• brak zainteresowania ze strony rodziców• zaznaczenie swojej odrębności <ul style="list-style-type: none">• zachowania demonstracyjne• rozładowanie złości• manifestacja opozycji wobec autorytetów, norm i wartości ogólnie akceptowanych

<ul style="list-style-type: none"> • niskie potrzeby edukacyjne • słabe zainteresowanie uczniów celami i zadaniami stojącymi przed szkołą, bycie odpowiedzialnym za wyniki jej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • brak motywacji do nauki • traktowanie nauki jako nakazu • brak kontroli ze strony rodziców • niska samoocena uczniów • brak odpowiedzialności za siebie i innych • przedkładanie przyjemności nad obowiązki
<p>2.Wskaźniki zachowań ryzykownych w środowisku szkolnym</p> <ul style="list-style-type: none"> • palenie papierosów przez uczniów • różne formy agresji i przemocy w szkole • niska kultura słowa, wulgaryzmy, agresja słowna 	<ul style="list-style-type: none"> • presja rówieśnicza • działania zmierzające do zademonstrowania sobie i innym osobom znaczącym ważnych atrybutów własnej tożsamości • identyfikacja z dysfunkcyjną grupą rówieśniczą (preferowanie określonych negatywnych zachowań oraz negatywnego systemu wartości) • redukcja lęków, frustracji, obaw związanych z niepowodzeniami w realizowaniu zadań szkolnych i niemożność spełnienia oczekiwań rodziców • niemożność spełnienia oczekiwań osób znaczących

VI. WERBALIZACJA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SZKOLE

Na podstawie analizy niepokojących objawów dokonano werbalizacji problemów występujących w szkole:

1. Problem przemocy i agresji.
2. Niska kultura słowa.
3. Wagary i niska frekwencja uczniów.
4. Brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne.
5. Nieprzestrzeganie norm i zasad współżycia społecznego, łamanie obowiązujących w szkole regulaminów.
6. Problem uzależnień (od nikotyny, narkotyków, alkoholu i innych środków).
7. Promocja zdrowego i bezpiecznego stylu życia wśród społeczności szkolnej..

Ważnym zadaniem zespołu opracowującego Szkolny Program Profilaktyki było określenie czynników ryzyka i czynników chroniących oraz sformułowanie działań osłabiających i wzmacniających te czynniki zgodnie z Teorią czynników ryzyka i czynników chroniących / Garnezy, Hawkins, Baxley /.

Czynniki ryzyka wspólne dla zachowań problemowych	Czynniki chroniące wspólne dla zachowań problemowych.
--	--

Związane z sytuacją rodzinną

Niewłaściwe postawy rodzicielskie.	Postawa akceptacji i miłości.
------------------------------------	-------------------------------

<p>Niewłaściwa pozycja dziecka w rodzinie.</p> <p>Nieprawidłowa atmosfera życia w rodzinie.</p> <p>Konflikty rodzinne.</p> <p>Niski status materialny rodziny.</p>	<p>Atmosfera życzliwości i wzajemnego poszanowania.</p> <p>Stawianie wymagań adekwatnych do możliwości dziecka.</p> <p>Autentyczny kontakt z dzieckiem, wrażliwość na jego potrzeby.</p> <p>Prawidłowa pozycja dziecka w rodzinie.</p>
--	--

Związane z sytuacją szkolną.

<p>Trudności w nauce.</p> <p>Niska motywacja do nauki.</p> <p>Specyficzne trudności związane z parcjalnymi deficytami rozwojowymi.</p> <p>Niewystarczająca pomoc w nauce.</p>	<p>Sukcesy szkolne.</p> <p>Zainteresowanie nauką.</p> <p>Przekonanie o zależności między nauką, a możliwością osiągnięcia sukcesów życiowych.</p> <p>Wspierające i motywujące ocenianie.</p> <p>Atmosfera szkolna motywująca do nauki.</p> <p>Aktywność poznawcza uczniów.</p> <p>Indywidualizacja działań edukacyjnych</p>
---	---

Związane z sytuacją rówieśniczą.

<p>Ograniczone doświadczenia społeczne.</p> <p>Brak umiejętności społecznych (empatia, komunikacja).</p> <p>Modelowanie negatywnych postaw.</p>	<p>Konstruktywne i bogate doświadczenia społeczne i poznawcze.</p> <p>Dobrze rozwinięte umiejętności funkcjonowania społecznego.</p> <p>Przynależność do grupy o pozytywnym charakterze.</p>
---	--

Czynniki osobowościowe.

Problemy emocjonalne. Niskie poczucie własnej wartości. Niesprecyzowane cele życiowe. Brak umiejętności radzenia sobie z problemami.	Dostrzeganie własnych możliwości mimo ograniczeń. Ciekawość poznawcza. Zdolności i zainteresowania. Umiejętność prawidłowego komunikowania się. Umiejętność autoprezentacji.
---	--

VII. ZALECENIA DLA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

- organizowanie systematycznych działań informacyjno – edukacyjnych dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- organizowanie spotkań wychowawczych z rodzicami (problemowych, tematycznych),
- organizowanie w szkole imprez tematycznych (konkursy, przedstawienia),
- stworzenie przyjaznego klimatu (dobra komunikacja, osobowe relacje pomiędzy nauczycielami i uczniami, udzielanie emocjonalnego wsparcia uczniom, szczególnie w trudnych dla nich sytuacjach) sprzyjającego procesowi dydaktycznemu i wychowawczemu,
- nauczyciele stanowiący pozytywne wzorce (niepijący, niepalący i nietolerujący podobnych zachowań uczniów),
- kształtowanie systemu wartości uczniów – czerpanie z wzorców osobowych,
- nabycie prawidłowych umiejętności społecznych,
- wypracowanie procedur szkolnych oraz konsekwentne ich wdrażanie (jasne określenie wymagań co do zachowań uczniów oraz reakcji szkoły na zachowania nieprawidłowe, informowanie o tym uczniów i rodziców),
- tworzenie warunków do wchodzenia w sytuacje społeczne,
- budowanie dobrej współpracy z rodzicami i pozyskiwanie ich jako sojuszników działań wychowawczych oraz profilaktycznych prowadzonych przez nauczycieli,
- pomoc uczniom mającym problemy w nauce,
- wczesne rozpoznawanie uczniów z grup ryzyka i kierowanie ich do specjalistów z gabinetu pomocy psychologiczno pedagogicznej,
- kierowanie uczniów zagrożonych (w porozumieniu z rodzicami) do instytucji udzielającej porad specjalistycznych,
- udostępnianie uczniom i rodzicom informacji o specjalistycznej pomocy poza szkołą,
- szkolenie kadry pedagogicznej w zakresie profilaktyki zagrożeń oraz umiejętności wychowawczych,
- współpraca z instytucjami uprawnionymi do pomocy w szkole w realizowaniu szkolnej profilaktyki,
- starania w celu zapewnienia uczniom alternatywnych możliwości spędzania wolnego czasu (oferta zajęć pozalekcyjnych, zajęcia rekreacyjno – sportowe, wycieczki),

- promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi,
- włączenie się samorządu uczniowskiego do konkretnych działań (uczniowie mają prawo zgłaszania własnych pomysłów i inicjatyw, a także poczucia odpowiedzialności za to, co dzieje się w ich środowisku).

VIII. PROCEDURY OCENY SKUTECZNOŚCI PROGRAMU

- opracowanie narzędzi monitoringu i ewaluacji,
- przeprowadzenie ewaluacji programu,
- opracowanie procedury informowania o wynikach ewaluacji programu,
- wprowadzenie zmian.

IX.CELE SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Cel ogólny:

- **Prowadzenie działań zmierzających do wszechstronnego rozwoju ucznia i eliminowanie niewłaściwych postaw i zachowań.**

Cele szczegółowe:

- **Wspomaganie uczniów w motywacji do pozytywnej zmiany.**
- **Inicjowanie działań i wzmacnianie prawidłowych postaw i zachowań oraz poczucia bezpieczeństwa.**

X. ZADANIA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. Doskonalenie kadry pod kątem realizacji programu profilaktyki szkolnej.
2. Wypracowanie wspólnych zasad i procedur obowiązujących w szkole.
3. Organizowanie przedsięwzięć wspierających uczniów w rozwoju psychospołecznym.
4. Dostarczanie uczniom wiedzy w zakresie ich odpowiedzialności za własne działania, umiejętności i zachowania.
5. Stworzenie warunków do wchodzenia w sytuacje społeczne, ukazanie korzyści wynikających z przestrzegania zasad społecznych.
6. Współpraca z samorządem szkolnym na rzecz wzmocnienia jego roli w współdecydowaniu o ważnych sprawach dotyczących uczniów naszej szkoły.
7. Podejmowanie współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w realizowaniu profilaktyki.
8. Włączenie uczniów i rodziców w akcje lokalne o charakterze profilaktycznym.

XI. STRATEGIE PROFILAKTYCZNE

W celu opracowania struktury i treści SPP wykorzystano następujące strategie profilaktyczne skierowane do uczniów – nauczycieli i rodziców (za: Z. B. Gaś; 2003; B. Kamińska –Buśko - red., 2005):

Strategia	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
Strategie informacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zapisami statutu szkoły dotyczącymi procedur w sytuacjach ryzykownych zachowań w szkole, • informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień, • przedstawienie konsekwencji wynikających z braku motywacji do nauki, • zapoznanie z zasadami zachowania kulturalnego • znaczenie zdrowego stylu życia dla organizmu: higienapsychiczna i fizyczna, odżywianie, wypoczynek 	<ul style="list-style-type: none"> • wymiana informacji między nauczycielami, • wysyłanie informacji do rodziców, • poszerzenie wiedzy na temat zachowań ryzykownych umożliwiającej rozumienie zjawiska podejmowania zachowań dysfunkcyjnych, • rozpoznanie uczniów z grup ryzyka w klasie, szkole, • bieżąca analiza sytuacji wychowawczej, • analiza bieżących wyników nauczania, • znaczenie zdrowego stylu życia dla 	<ul style="list-style-type: none"> • informacja o procedurze nierealizowania obowiązku szkolnego, • zapoznanie z zapisami statutu szkoły dotyczącymi procedur w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych, • zdobycie wiedzy na temat zachowań ryzykownych umożliwiającej rozumienie zjawiska podejmowania przez dzieci zachowań dysfunkcyjnych, • informowanie rodziców o społecznych i zdrowotnych skutkach zachowań dysfunkcyjnych, jakie miały miejsce w szkole,

	czynny i bierny,	<p>organizmu: higiena psychiczna i fizyczna,</p> <ul style="list-style-type: none"> • odżywianie, wypoczynek czynny i bierny, organizacja pracy, używki, • dokumentowanie zaangażowania 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie spójnego szkolnego systemu wartości,
Strategie edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie zajęć adaptacyjno - integracyjnych, • trening asertywności , • doskonalenie umiejętności komunikacyjnych, • kształtowanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie, • umiejętność rozpoznawania własnych emocji, • umiejętność radzenia sobie ze stresem • kształtowanie właściwych postaw, odpowiedzialności za siebie i innych, • rozwijanie zainteresowań przedmiotowych i ogólnej wiedzy, • uświadomienie celu edukacji, rozwijanie umiejętności kluczowych 	<ul style="list-style-type: none"> • bieżąca aktualizacja wiedzy z zakresu prawa oświatowego, • monitorowanie potrzeb w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych i profilaktycznych, • psychoedukacja, • udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych, • kształtowanie umiejętności pracy z rodzicami ucznia przejawiającego zachowania dysfunkcyjne, • spójny szkolny system wartości, • konsekwencja w stosowaniu systemu wartości, • modelowanie właściwych postaw, • edukacja w zakresie promocji zdrowego stylu życia, 	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie potrzeb i oczekiwań wobec systemu wychowawczo-profilaktycznego szkoły, • zapoznanie ze statutem szkoły, podstawowymi regulaminami, szkolnym programem wychowawczym i profilaktycznym, • psychoedukacja, odpowiadająca na rzeczywiste potrzeby rodziców, • umożliwienie aktywnej działalności i współdecydowania o życiu szkoły, • umiejętność rozpoznawania emocji własnych dzieci, • współpraca na linii szkoła –rodzic, • wypracowanie metod współpracy, • nawiązanie współpracy ze specjalistami/ psycholog,
Strategie alternatywne	<ul style="list-style-type: none"> • stwarzanie warunków sprzyjających odnoszeniu sukcesów przez uczniów, • praca w organizacjach działających na terenie szkoły, w środowisku lokalnym – samorząd uczniowski, • zaspakajanie podstawowych potrzeb dziecka w zakresie edukacji, osiągnięcia sukcesu, potrzeb emocjonalnych, bezpieczeństwa, • zachęcanie do udziału w :zajęciach sportowych, aktywnego spędzania wolnego czasu, 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych, • wzmacnianie poczucia własnej wartości, • pozytywne wzmocnienia, • spotkania wychowawcy lub nauczyciela mającego kontakt z uczniem przejawiającym pierwsze objawy zagrożenia niedostosowaniem społecznym z pedagogiem szkolnym, psychologiem, dyrektorem lub specjalistami spoza szkoły, 	<ul style="list-style-type: none"> • angażowanie rodziców w różne formy działalności życia szkoły, • uświadamianie korzyści płynących z aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu dla uczniów, • działania prozdrowotne,

	<ul style="list-style-type: none"> • zachęcanie do udziału w zajęciach sportowych, rozwijania zainteresowań, propagowanie czytelnictwa, • działania: wyjazdy do kina, teatru, na kręgle, • organizacja wolnego czasu, • działania prozdrowotne: konkursy, wycieczki, ogniska, 	<ul style="list-style-type: none"> • bogata oferta zajęć pozalekcyjnych, • pozytywne wzmocnienia, • stworzenie warunków do odnoszenia sukcesów, • uświadamianie korzyści płynących z aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu, • działania prozdrowotne, 	
Strategie interwencyjne	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy z nauczycielem wychowawcą, rodzicem, psychologiem i pedagogiem szkolnym, • angażowanie się uczniów w działalność społeczną, artystyczną, sportową, • wspieranie własnych inicjatyw uczniów • system kar stosowany zgodnie z WSO, • uruchomienie procedur kryzysowych obowiązujących szkole, 	<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie wychowawcom wsparcia w sytuacji kryzysu, 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazanie rodzicom osób i instytucji udzielających pomocy i wsparcia w sytuacji kryzysowej,
Zmiany środowiskowe	<ul style="list-style-type: none"> • w miarę potrzeb i oczekiwań środowiska szkolnego, 		
Zmiany przepisów	<ul style="list-style-type: none"> • w miarę potrzeb modyfikowanie przepisów statutu szkoły. 		

XI. STRUKTURA I TREŚCI SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Dział programu	Cele	Zadania, sposoby realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni	Odbiorcy	Monitorowanie ewaluacja
1. Problem przemocy i agresji	Eliminowanie zachowań agresywnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przystąpienie szkoły do programu profilaktycznego 2. Reagowanie pracowników szkoły na przejawy agresji. 3. Rozmowy z ofiarami i sprawcami przemocy. 4. Systematyczne kontaktowanie się z rodzicami uczniów wykazującymi symptomy agresji oraz przemocy wobec innych. 5. Wyznaczanie kar zgodnie ze Statutem Szkoły. 6. Współpraca z kuratorami, policją. 7. Zajęcia na temat asertywności oraz zachowania się uczniów w sytuacjach konfliktowych. 8. Organizowanie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych. 	Cały rok	<p>Specjaliści z gabinetu pomocy psychologiczno - pedagogicznej</p> <p>Dyrekcja, wychowawcy, Grono Pedagogiczne</p>	Uczniowie klas I - VI	Dokumentacja psychologa i pedagoga, wychowawcy, zeszyt nagan dyrektora
2. Niska kultura słowa.	Podnoszenie kultury słowa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reagowanie na używanie wulgaryzmów wśród uczniów – 	Cały rok	Dyrekcja, wychowawcy,	Uczniowie klas I - VI	Dokumentacja wychowawcy, biblioteki

		<p>wpisywanie adnotacji w zeszycie uwag, informowanie rodziców.</p> <ol style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie lekcji w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy dotyczących agresji słownej i zasad kulturalnego zachowania się. Działalność biblioteki szkolnej utrwalająca poprawność posługiwania się językiem polskim. Organizacja konkursów humanistycznych. 		Grono Pedagogiczne		
3. Wagary i niska frekwencja uczniów.	Minimalizacja zjawiska wagarów. Podwyższenie frekwencji uczniów na zajęciach.	<ol style="list-style-type: none"> Kontrola terenu szkoły – kontrola wejść do szkoły, dyżury nauczycieli na korytarzach. Systematyczna kontrola obecności uczniów na początku każdej lekcji. Sprawdzanie przez kontakt z rodzicami przyczyn nieobecności dziecka w szkole powyżej trzech dni. Telefoniczne informowanie wychowawcy przez rodzica o nieobecności dziecka w szkole zgodnie z zapisami w Statucie Szkoły Przestrzeganie regulaminu ustalania oceny z zachowania. Premiowanie klasy za bardzo dobrą frekwencję. Rozpoznawanie przyczyn nieusprawiedliwionej absencji uczniów poprzez: <ul style="list-style-type: none"> rozmowy indywidualne z uczniami, stały kontakt z rodzicami uczniów opuszczających zajęcia szkolne. Rozmowy z uczniami i rodzicami na temat konsekwencji wagarów Zapoznanie rodziców z podjętymi 	Cały rok	Dyrekcja, wychowawcy, Grono Pedagogiczne	Uczniowie klas I - VI	Dzienniki lekcyjne, dziennik psychologa i pedagoga szkolnego, zeszyty usprawiedliwień, rozmowy z uczniami i rodzicami
			Cały rok	Specjaliści z gabinetu pomocy	Uczniowie klas I - VI	

		<p>przez szkołę działaniami w sprawie zapobiegania wagarom.</p> <p>10. Informowanie instytucji powołanych do egzekwowania obowiązku szkolnego – współpraca z Wydziałem Edukacji, kuratorem, Policją, Sądem dla Nieletnich.</p> <p>11. "Przejawy demoralizacji młodzieży" – spotkanie ze specjalistą ds. nieletnich.</p>	II semestr	psychologiczno - pedagogicznej	Klasy V i VI	
--	--	---	------------	--------------------------------	--------------	--

4. Brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne.	Ukazanie kształcenia jako wartości.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie aktywnych metod nauczania, wykorzystywanie multimedialnych środków dydaktycznych, stosowanie technologii informacyjnej na zajęciach szkolnych. 2. Organizowanie zajęć wyrównawczych. 3. Prowadzenie konsultacji z wszystkich przedmiotów. 4. Organizowanie zajęć dodatkowych rozwijających zdolności uczniów. 5. Mobilizowanie zespołów klasowych do organizowania pomocy koleżeńskiej. 6. Kierowanie uczniów na diagnozę psychologiczno- pedagogiczną do PPP. 7. Otoczenie pomocą psychologiczno- pedagogiczną uczniów posiadających opinie, orzeczenie PPP. 8. Organizowanie konkursów przedmiotowych na terenie szkoły i motywowanie uczniów do udziału w konkursach międzyszkolnych. 9. Udział uczniów w spotkaniach z przedstawicielami szkół gimnazjalnych na terenie naszej szkoły. 10. Udział uczniów w dniach otwartych szkół gimnazjalnych. 	Cały rok Cały rok II semestr II semestr	Dyrekcja, wychowawcy, Grono Pedagogiczne Specjaliści z gabinetu pomocy psychologiczno - pedagogicznej	Uczniowie klas I - VI Uczniowie klas I – VI Uczniowie klas VI	Harmonogram konsultacji, dzienniki zajęć pozalekcyjnych, wykaz uczniów objętych ppp, wykaz uczniów biorących udział w konkursach, wykaz zorganizowanych konkursów
5. Nieprzestrzeganie norm i zasad współżycia społecznego, łamanie obowiązujących w szkole regulaminów.	Zwiększenie u uczniów znajomości regulaminów szkolnych. Zwiększenie świadomości uczniów w zakresie znajomości i przestrzegania norm.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przypomnienie uczniom wewnątrzszkolnych aktów prawnych . 2. Stała kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych uczniów – analiza wpisów do zeszytu pochwał i uwag klasowych. 3. Nagradzanie pozytywnych wzorców postępowania. 4. Karanie uczniów łamiących normy postępowania. 5. Natychmiastowe informowanie rodziców o negatywnych 	I semestr Cały rok	Dyrekcja, wychowawcy, Grono Pedagogiczne, wychowawcy	Uczniowie klas I - VI	Dzienniki uwag, zeszyt nagan dyrektora, dziennik psychologa i pedagoga, dokumentacja sekretariatu szkoły

		<p>zachowaniach uczniów.</p> <p>6. Kierowanie uczniów stale łamiących normy postępowania na konsultacje do psychologa i pedagoga szkolnego, w razie potrzeby do specjalistycznych placówek PPP lub Poradni Zdrowia Psychicznego.</p> <p>7. Informowanie policji o uczniach stale łamiących normy postępowania.</p> <p>8. Kierowanie wniosków do sądu z prośbą o wgląd w sytuację wychowawczą w rodzinie.</p>				
<p>6. Problem uzależnień (od nikotyny, narkotyków, alkoholu, i innych środków).</p>	<p>Ochrona uczniów przed wchodzeniem w zachowania ryzykowne.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacja środowiska uczniowskiego pod kątem uzależnienia od nikotyny i innych środków odurzających. 2. Konsekwentne i systematyczne stosowanie procedur szkolnych w przypadku podejrzenia ucznia o palenie tytoniu lub spożywanie innych substancji odurzających. 3. Realizacja tematu uzależnień w ramach godzin wychowawczych. 4. Organizowanie konkursów i kampanii profilaktycznych o wymiarze szkolnym, miejskim. 5. Organizowanie prelekcji i spotkań dla uczniów dotyczących profilaktyki uzależnień. 6. Organizacja zajęć psychoedukacyjnych dla rodziców na temat rozpoznawania i efektów działania substancji uzależniających. 7. Organizowanie ciekawych zajęć pozalekcyjnych rozwijających pasje i talenty uczniów. 8. Wskazywanie aktywnych form spędzania czasu wolnego. 	<p>Cały rok</p>	<p>Dyrekcja, wychowawcy, Grono Pedagogiczne</p>	<p>Uczniowie klas I – VI</p>	<p>Dokumentacja wychowawcy, psychologa, pedagoga, wykaz wycieczek, imprez</p>

		<p>9. Organizowanie ciekawych wycieczek i wyjść o charakterze kulturalnym .</p> <p>10. Organizowanie działalności charytatywnej uczniów.</p> <p>11. Kontakt z rodzicami w przypadku podejrzenia o zachowania autodestrukcyjne ucznia.</p> <p>12. Kierowanie uczniów na konsultacje do gabinetu pomocy psychologiczno - pedagogicznej lub instytucji specjalistycznych.</p> <p>13. Stała współpraca z instytucjami specjalistycznymi – PPP, GCPU, MOPS, kuratorzy, policja, sąd</p> <p>14. Udział w akcjach i teatrach profilaktycznych na terenie szkoły i poza nią.</p> <p>15. Organizacja prelekcji dla uczniów klas V i VI dotyczącej odpowiedzialności prawnej czynów karalnych popełnianych przez nieletnich prowadzonej przez funkcjonariuszy policji..</p> <p>16. Prowadzenie profilaktyki informacyjno – edukacyjnej dla młodzieży, rodziców i nauczycieli.</p> <p>17. Włączenie się w ogólnopolskie akcje: Dzień bez papierosa, Dzień walki z AIDS, Dzień Bezpiecznego Internetu.</p>	Cały rok	Specjaliści z gabinetu pomocy psychologiczno - pedagogicznej	Uczniowie klas V – VI Uczniowie klas I - VI	
7. Promocja zdrowego i bezpiecznego stylu życia wśród społeczności szkolnej.	Ochrona uczniów przednegatywnym stylem życia oraz negatywnymi zachowaniami pojawiającymi się w życiu codziennym.	<p>1. Przystąpienie do programu profilaktycznego dotyczącego zdrowego stylu życia.</p> <p>2. Organizacja pogadek związanych z bezpieczeństwem na terenie szkoły i poza nią.</p> <p>3. Zapewnienie pomocy psychologiczno – pedagogicznej odpowiednio do</p>	Cały rok Cały rok	nauczycielewych. fiz. wszyscy nauczyciele	Uczniowie klas I – VI	

		rozpoznanych potrzeb uczniów, w tym udzielanie pomocy w stanach kryzysu psychicznego.	I i II semestr	wychowawcy klas i specjaliści z gabinetu pomocy psychologiczno - pedagogicznej		Dokumentacja
		4. Organizacja pogadek związanych z bezpiecznym spędzaniem czasu wolnego w okresie ferii zimowych oraz wakacji.	Cały rok			
		5. Organizacja imprez promujących bezpieczny i zdrowy styl życia.	Cały rok	wychowawcy klas wszyscy nauczyciele	Uczniowie klas I - VI	
		6. Organizacja pogadek poświęconych oddziaływaniu mediów pozwalających na uczenie krytycyzmu wobec reklam i innych medialnych wzorców.		nauczyciele wychowania fizycznego		
		7. Udział uczniów w rozgrywkach sportowych na terenie szkoły i poza nią.				

XIII. EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Szkolny Program Profilaktyki podlega ewaluacji przez sporządzenie rocznego sprawozdania, opisującego działanie programu w szkole i podsumowanie po trzyletnim cyklu kształcenia.

SPOSOBY I ŚRODKI EWALUACJI SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

- Stała obserwacja zachowania uczniów,
- Analiza dokumentacji klasowej i szkolnej,
- Analiza prac wykonanych przez uczniów,
- Analiza osiągnięć uczniów,
- Ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
- Sondáže, wywiady, rozmowy.

Obszary ewaluacji Szkolnego Programu Profilaktyki są tożsame z obszarami ujętymi w treści niniejszego programu.

Ewaluacji programu dokonuje zespół powołany przez dyrektora szkoły.

Corocznie zespół podejmuje decyzje o wyborze obszaru ewaluacji, doborze grupy badawczej, sposobie jej przeprowadzenia i wyborze środków.

Szkolny Program Profilaktyki Szkoły Podstawowej nr 3 im. J. Ch. Ruberga w Lędzinach został pozytywnie zaopiniowany w dniu.....uchwałą Rady Pedagogicznej nr.....oraz uchwałą nr.....Rady Rodziców w dniu.....